Lietas Nr. A420488712
Lietas arhīva Nr. AA43-0751-15

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

# Rīgā 2015.gada 10.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Dz.Amerika,
tiesneses S.Kanenberga un I.Meldere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „HT Metall" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2012.gada 26.jūnija lēmuma Nr.22.4.6/50910 atcelšanu daļā, sakarā ar SIA „HT Metall" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 20.februāra spriedumu.

## Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu kontroles pārvalde no 2012.gada 12.janvāra līdz 2012.gada 17.februārim SIA „HT Metall" veica kompleksu nodokļu auditu, pārbaudot pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN), valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, iedzīvotāju ienākuma nodokli un dabas resursu nodokli par 2010.gada septembri – 2011.gada oktobri, kā arī uzņēmumu ienākuma nodokli (turpmāk – UIN) par 2010.gadu.

Ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu piektās audita daļas galvenās nodokļu inspektores 2012.gada 17.februāra lēmumu Nr.23.22/131 pieteicējai samazināti 2010.gada zaudējumi par Ls 936, noteikts papildus nomaksai budžetā UIN Ls 482, soda nauda Ls 144,60 un nokavējuma nauda Ls 55,91, PVN Ls 14 759,51, soda nauda Ls 4427,62 un nokavējuma nauda Ls 854,66, kā arī samazināts deklarētais no budžeta atmaksājamais PVN par Ls 1347,65 un saistībā ar to aprēķināta soda nauda Ls 404,30.

Pieteicēja sākotnēji pieņemto lēmumu apstrīdēja.

[2] Ar VID 2012.gada 26.jūnija lēmumu Nr.22.4.6/50910 (turpmāk – Lēmums) apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts daļā par 2010.gada zaudējumu samazināšanu par Ls 936, papildu nomaksai budžetā aprēķināto UIN Ls 482, soda naudu Ls 144,60 un nokavējuma naudu Ls 55,91, PVN Ls 10 253,30, soda naudu Ls 3075,76 un nokavējuma

naudu Ls 614,36, kā arī daļā par samazināto no budžeta atmaksājamo PVN par Ls 1347 un saistībā ar to noteikto soda naudu Ls 404,30. Apstrīdētais lēmums atcelts daļā par papildus nomaksai budžetā noteikto PVN Ls 4506,21, soda naudu Ls 1351,86 un nokavējuma naudu Ls 240,30, un vienlaikus pieteicējai arī noteikts papildus nomaksai budžetā UIN Ls 147 un nokavējuma nauda Ls 18,33.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējas saimnieciskā darbība ir metālu un metāla rūdu vairumtirdzniecība. Pieteicēja 2010.gada septembrī, novembrī, decembrī, 2011.gada janvārī, februārī un martā veikusi priekšnodokļa atskaitījumus par iegādātajām rezerves daļām, polisi un remonta darbiem vieglajam transportlīdzeklim PORSCHE CAYENNE.

Auditā nav konstatēta minētā transportlīdzekļa izmantošana pieteicējas saimnieciskajā darbībā (nav veikta degvielas, eļļas iegādes un izlietojuma uzskaite). Arī no pieteicējas pārstāvja argumentiem neizriet, ka pieteicējas rīcībā būtu pierādījumi par minētā transportlīdzekļa izmantošanu saimnieciskajā darbībā ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai. Tā kā viens no likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajiem priekšnosacījumiem priekšnodokļa atskaitīšanai ir rēķinos norādīto preču un pakalpojumu izmantošana nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, tad VID Nodokļu kontroles pārvalde pamatoti samazinājusi pieteicējas uzrādītos priekšnodokļa atskaitījumus par Ls 593,37.

[2.2] Turklāt, tā kā auditā netika konstatēta transportlīdzekļa PORSCHE CAYENNE izmantošana pieteicējas saimnieciskajā darbībā, VID Nodokļu kontroles pārvalde pamatoti saskaņā ar likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 4.panta pirmās daļas un 5.panta ceturtās daļas nosacījumiem koriģēja pieteicējas ar UIN apliekamo ienākumu 2010.gadā, palielinot to par izmaksām, kas attiecas uz pieteicējas saimnieciskajā darbībā neizmantoto transportlīdzekli.

Vienlaikus VID konstatējis, ka VID Nodokļu kontroles pārvalde ir pieļāvusi kļūdu, koriģējot apliekamo ienākumu, jo apliekamais ienākums palielināms nevis par Ls 2044, bet gan par Ls 3021, tā kā Ls 2044 ir piemērojams koeficients 1,5.

Audita rezultātā pamatoti noteikts, ka atbilstoši likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 4.panta pirmajai daļai, 13.panta pirmās daļas 1.punktam un Ministru kabineta 2006.gada 4.jūlija noteikumu Nr.556 „Likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu piemērošanas noteikumi" 95.punktam saistībā ar transportlīdzekli PORSCHE CAYENNE par Ls 2108 ir samazināms pieteicējas 2010.gada UIN deklarācijā uzrādītais pamatlīdzekļu nolietojums.

Tādējādi pēc minēto korekciju veikšanas pieteicējai par 2010.gadu nosakāms ar UIN apliekamais ienākums Ls 4193 un UIN no tā Ls 629, kā arī samazināmi pieteicējas 2010.gada zaudējumi par Ls 936.

Vienlaikus VID atzinis, ka minēto korekciju rezultātā pieteicējai papildus nomaksai budžetā nosakāms UIN Ls 147 un nokavējuma nauda Ls 18,33.

[2.3] Pieteicēja 2011.gada jūnijā – septembrī veikusi priekšnodokļa atskaitījumus Ls 9660,13 apmērā, pamatojoties uz SIA „RED-IT" vārdā noformētajiem rēķiniem par dažādu reklāmas materiālu piegādi.

VID ieskatā pieteicējai šādu tiesību nebija, jo pieteicēja no minētā uzņēmuma rēķinos norādītās preces nav saņēmusi. To VID pamatojis ar SIA „RED-IT" amatpersonas /pers. A/ 2012.gada 25.janvāra paskaidrojumu, kurā norādīts, ka minētā sabiedrība saviem spēkiem nav izgatavojusi pieteicējai nepieciešamos reklāmas materiālus. Par reklāmas materiālu saņemšanu no citām personām /pers. A/ sniedzis

pretrunīgu informāciju, norādot, ka tie iegādāti no dažādiem piegādātājiem, kurus viņš nevar identificēt, kā arī apgalvojot, ka tie saņemti no SIA „Spodris" darbiniekiem. Turklāt atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai SIA „Spodris" 2011.gada 2. un 3.ceturkšņa PVN deklarācijās nav deklarējusi darījumus ar SIA „RED-IT".

Atbilstoši /pers. A/ paskaidrotajam preces viņš piegādāja pieteicējai ar transportlīdzekli VOLVO, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs A/, iznomājot to no SIA „Atlas Pluss". Tomēr, kā noskaidrojis VID, šis transportlīdzeklis Latvijā pirmo reizi reģistrēts tikai 2011.gada 19.septembrī, tātad pēc pieteicējas un SIA „RED-IT" darījumu noformēšanas, līdz ar to /pers. A/ nevarēja šo transportlīdzekli izmantot preču piegādei. Turklāt rēķinos norādītos reklāmas materiālus un to dizainu pieteicēja VID nav uzrādījusi.

Minēto apstākļu kopums VID ieskatā ļauj apstrīdēt darījumu faktisko esību starp SIA „RED-IT" un pieteicēju, tādējādi VID atzinis, ka pieteicējai nebija tiesību veikt priekšnodokļa atskaitījumus, pamatojoties uz SIA „RED-IT" izrakstītajiem rēķiniem.

[2.4] Ievērojot, ka VID liedza pieteicējai izmantot tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumiem, VID pieteicējai papildus nomaksai budžetā aprēķināja ne vien PVN, bet arī soda naudu un nokavējuma naudu.

[3] Pieteicēja vērsās administratīvajā tiesā par Lēmuma atcelšanu daļā, kurā atstāts negrozīts apstrīdētais lēmums, kā arī par papildu nomaksai budžetā noteikto UIN Ls 147 un nokavējuma naudu Ls 18,33. Pārsūdzība balstīta uz turpmākajiem argumentiem.

[3.1] VID bija pienākums viena mēneša laikā, tas ir, līdz 2012.gada 16.aprīlim izskatīt pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu un pieņemt lēmumu. Tomēr VID ir pārkāpis likumdevēja noteikto procesuālo termiņu, pieņemot Lēmumu vairāk kā ar divu mēnešu nokavējumu. VID nav informējis pieteicēju, ka apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas termiņš tika pagarināts, līdz ar to pieteicējai liegtas tiesības aizstāvēt savas likumiskās intereses taisnīgā tiesā attiecībā uz termiņa pagarināšanu. VID pieļautais procesuālais pārkāpums ir pamats Lēmuma atcelšanai. VID ir pārkāpis tiesiskuma principu.

[3.2] Pieteicēja piekrīt, ka transportlīdzeklim PORSCHE CAYENNE netika noformētas ceļa zīmes un maršrutu lapas, tomēr tas notika sakarā ar pieteicējas izdevumu samazinājumu un lielo noslogojumu. Taču pieteicēja uzskata, ka nav pamata tai samazināt izdevumus, jo transportlīdzekļa pārdošanas brīdī pieteicēja nomaksāja uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli par to, ka pieteicēja nav izrakstījusi ceļazīmes, līdz ar to pieteicējai nav jāuzņemas pienākums divas reizes maksāt par vienu un to pašu situāciju. Šo iemeslu dēļ VID nepamatoti liedzis pieteicējai arī veikt priekšnodokļa atskaitījumus par izdevumiem, kas attiecas uz norādīto transportlīdzekli.

[3.3] Pieteicēja nepiekrīt VID, ka tās darījumi ar SIA „RED-IT" nav notikuši. Preces pieteicēja pasūtīja telefoniski, līdz ar to pieteicējas pārstāvis mutvārdos izteica nepieciešamo preču daudzumu, vienojās par cenu un sarunāja preču saņemšanas vietu. Normatīvie akti neuzliek pienākumu rakstveidā pasūtīt preces un noslēgt līgumus. Pieteicēja ir uzrādījusi darījumu attaisnojuma dokumentus ar SIA „RED-IT", kuri turklāt atbilst likuma „Par grāmatvedību" 7.pantam, līdz ar to VID pārmetumi ir nepamatoti.

Pieteicēja nepiekrīt arī tam, ka pieteicējas un SIA „RED-IT" amatpersonas ir sniegušas pretrunīgu informāciju par to, ar kādu transportlīdzekli tika veikta preču piegāde, jo jau audita laikā tika paskaidrots, ka preces tika transportētas ar automašīnu SAAB.

VID ir nepamatoti atsaucies arī uz to, ka SIA „RED-IT" darījumu partneris SIA „Spodris", no kura SIA „RED-IT" iegādājās nepieciešamos materiālus, nav deklarējis darījumus ar SIA „RED-IT", jo pieteicēja par to atbildību nevar uzņemties. Pieteicējas

ieskatā darījumi starp SIA „RED-IT” un tās darījumu partneriem konkrētajā lietā vispār nav vērtējami.

Turklāt pieteicēja VID ir uzrādījusi dizaina attēlu paraugus, līdz ar to VID apgalvojumi, ka pieteicēja šādus paraugus nav uzrādījusi, ir nepamatoti.

Ievērojot minēto, pieteicēja uzskata, ka VID nepamatoti liedzis pieteicējai atskaitīt priekšnodokli darījumos ar SIA „RED-IT”, tā rezultātā nepamatoti aprēķinot papildus budžetā maksājamo PVN, soda naudu un nokavējuma naudu.

[4] VID tiesai iesniegtajā paskaidrojumā pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, atsaucoties uz Lēmumā ietvertajiem motīviem. Papildus norādīts, ka atbilstoši Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Augstākā tiesa) 2010.gada 16.septembra spriedumā lietā Nr.SKA-515/2010 atzītajam procesuālo tiesību normu pārkāpums ir jāvērtē atkarībā no tā ietekmes uz galīgo lēmumu. Vērtējot procesuālo tiesību normu pārkāpumus un to ietekmi uz procesuālo rezultātu, ir jānoskaidro, vai šis pārkāpums varēja ietekmēt administratīvā akta saturu. Ja varēja, šāds pārkāpums uzskatāms par būtisku. Tomēr VID ieskatā konkrētajā gadījumā procesuālā termiņa neievērošana apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanai nevar būt par pamatu Lēmuma atcelšanai, jo tas nav ietekmējis šī administratīvā procesa rezultātu.

[5] Administratīvā rajona tiesa ar 2014.gada 20.februāra spriedumu pieteikumu noraidījusi, pamatojoties uz šādiem argumentiem.

[5.1] Lietā izšķirams jautājums, vai VID pamatoti liedzis pieteicējai veikt priekšnodokļa atskaitījumus, pamatojoties uz SIA „RED-IT” izrakstītajiem rēķiniem, kā arī vai VID pamatoti liedzis pieteicējai veikt priekšnodokļa atskaitījumus saistībā ar transportlīdzekli PORSCHE CAYENNE, vienlaikus liedzot pieteicējai ar šo transportlīdzekli saistītās izmaksas iekļaut uzņēmuma izdevumos.

[5.2] VID, uzskatot, ka pieteicēja minēto transportlīdzekli saimnieciskajā darbībā nav izmantojusi, secinājis, ka pieteicēja nepamatoti UIN aprēķinā par 2010.gadu ir ņēmusi vērā minētā transportlīdzekļa kā pamatlīdzekļa nolietojumu un izdevumus par transportlīdzeklim iegādātajām rezerves daļām, polisi un remonta darbiem.

No likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 4.panta pirmās daļas, 5.panta pirmās un ceturtās daļas, 6.panta pirmās daļas 1.punkta un 13.panta pirmās daļas (*2010.gada redakcijā*) izriet, ka pieteicēja ar UIN apliekamo ienākumu samazināt par izdevumiem par transportlīdzeklim PORSCHE CAYENNE iegādātajām rezerves daļām, polisi un remonta darbiem bija tiesīga vien tad, ja šie izdevumi bija saistīti ar pieteicējas saimniecisko darbību. Arī pamatlīdzekļa nolietojums ir ņemams vērā, samazinot ar nodokli apliekamo ienākumu, vien tad, ja šis pamatlīdzeklis tiek izmantots uzņēmuma saimnieciskajā darbībā.

[5.3] Transportlīdzeklim PORSCHE CAYENNE nebija noformētas ceļazīmes un maršrutu lapas, un tam nebija veikta degvielas un eļļas iegādes un izlietojuma uzskaite. Pieteicēja to nav apstrīdējusi, un to atzina arī tiesas sēdē nopratinātais liecinieks, pieteicējas darbinieks /pers. B/, kurš vienīgais izmantojis šo transportlīdzekli. Pieteicēja norādījusi, un liecinieks paskaidrojis, ka ceļazīmes un maršrutu lapas netika izrakstītas tāpēc, ka /pers. B/ bija liels noslogojums un laika resursu dēļ nebija iespējams katram braucienam izrakstīt maršruta lapas. Taču šie apstākļi nevar būt par attaisnojumu pieteicējas rīcībai, nenoformējot nepieciešamos dokumentus, ar kuriem pierādīt, ka uzņēmums konkrēto transportlīdzekli izmantoja saimnieciskajā darbībā.

Tomēr pieteicēja uzskata, ka ir nepareizi samazināt saimnieciskās darbības izmaksas 2010.gadā saistībā ar šo transportlīdzekli, jo tā pārdošanas brīdī pieteicēja VAS „Ceļu

satiksmes drošības direkcija" (turpmāk – CSDD) nomaksāja uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli par to, ka pieteicēja nav izrakstījusi ceļazīmes. Līdz ar to pieteicējas ieskatā tai nav jāuzņemas pienākums divas reizes maksāt par vienu un to pašu situāciju.

Minētais pieteicējas arguments nav patiess. Atbilstoši CSDD sniegtajai informācijai, veicot transportlīdzekļa PORSCHE CAYENNE pārreģistrāciju, uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis netika nomaksāts, jo 2011.gadā (kad tika atsavināts minētais transportlīdzeklis) uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa nomaksa, veicot īpašnieka maiņas reģistrāciju, netika kontrolēta (*lietas 211.lapa*). Turklāt uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis pirmo reizi tika noteikts ar Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumu, kas pieņemts 2010.gada 20.decembrī un stājās spēkā 2011.gada 1.janvārī. Tātad uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis bija jāmaksā tikai, sākot ar 2011.gadu. Līdz ar to pieteicēja nevarēja samaksāt uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli par 2010.gadu, un tas nekādi nevarēja ietekmēt UIN aprēķinu par 2010.gadu.

[5.4] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē pauda viedokli, ka normatīvajos aktos vispār nav noteikta kārtība un gadījumi, kādos ir izrakstāmas transporta ceļazīmes, līdz ar to VID norāde par ceļazīmju neesību nevar būt par pamatu apgalvojumam, ka pieteicēja transportlīdzekli nav izmantojusi saimnieciskajā darbībā. Tiesa šādam viedoklim nav piekritusi.

Saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 7.pantu grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem, kas satur šajā pantā noteiktos rekvizītus. Attaisnojuma dokumenta saturu noteic arī Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumi Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju" (turpmāk – Noteikumi Nr.585). Saskaņā ar šo noteikumu 41.punktu uzņēmumam ir jānosaka kārtība, kādā tiks dokumentēti un uzskaitīti tie transportlīdzekļa izmantošanas izdevumi, kas attiecas uz uzņēmuma saimniecisko darbību, un tie transportlīdzekļa izmantošanas izdevumi, kas saistīti ar uzņēmuma kā darba devēja vieglo pasažieru automobiļu izmantošanu personīgajām vajadzībām. Kārtības noteikšana, kādā uzņēmums uzskaitīs un dokumentēs attiecīgos izdevumus, ir atstāta uzņēmuma ziņā. Tāpēc tam apstāklim, vai uzņēmuma saimnieciskās darbības ietvaros veikti braucieni tiks uzskaitīti ar transporta ceļazīmju, maršruta lapu vai citu dokumentu palīdzību, nav izšķirošas nozīmes. Svarīgi, ka uzņēmums attiecīgos izdevumus dokumentē, tādējādi nodrošinot arī likuma „Par grāmatvedību" 2.panta prasības, atbilstoši kurām grāmatvedības sniegtajai informācijai ir jābūt pilnīgai, patiesai un saprotamai.

Liecinieks /pers. B/ liecināja, ka laikā, kad izmantoja transportlīdzekli, viņš vienlaicīgi strādāja četrās darbavietās, tostarp bija pašnodarbinātais, viņš ar transportlīdzekli brauca ne vien pieteicējas darba darīšanās, bet arī pārējo darba devēju darba darīšanās, tāpēc /pers. B/ arī šā iemesla dēļ nerakstīja transporta ceļazīmes, jo viņam bija grūti un pat neiespējami nodalīt, kurā brīdī viņš ar minēto transportlīdzekli brauca pieteicējas saimnieciskās darbības vajadzībās un kurā brīdī – citu darba devēju darba vajadzībās, ar transportlīdzekli PORSCHE CAYENNE brauca arī uz mājām Vecāķos un uz darbu no Vecāķiem.

Tātad transportlīdzeklis PORSCHE CAYENNE tika izmantots ne vien pieteicējas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, bet arī citu uzņēmumu saimnieciskās darbības nodrošināšanai, kā arī liecinieka personīgajām vajadzībām. Līdz ar to pieteicējai grāmatvedības organizācijas dokumentos bija jānosaka iekšējo attaisnojuma dokumentu

noformēšanas kārtība, lai tiktu uzskaitīts transportlīdzekļa faktiski nobrauktais kilometru skaits konkrētā mēnesī, tostarp to kilometru skaits, kas tika nobraukts pieteicējas saimnieciskās darbības ietvaros. Svarīgi, ka uzņēmuma rīcībā ir grāmatvedības attaisnojuma dokumenti, kas satur likuma „Par grāmatvedību" 7.pantā paredzētos rekvizītus un kuros cita starpā ir atspoguļoti odometra rādījumi noteiktā atskaites perioda sākumā un beigās, nobraukto kilometru skaitu, braucienu maršruti, braucienu sākuma un beigu laiku u.c. rekvizīti, kas ļauj pierādīt, ka konkrētais transportlīdzeklis tika izmantots saimnieciskās darbības vajadzībām. Tā kā pieteicējas rīcībā šādu dokumentu nav, tad ir pamatots VID viedoklis, ka pieteicēja nebija tiesīga samazināt ar UIN apliekamo ienākumu 2010.gadā par izmaksām, kas attiecas uz transportlīdzekli PORSCHE CAYENNE. Turklāt tas apstāklis, ka /pers. B/ degvielu pirka par saviem personīgajiem līdzekļiem, nemaina tiesas iepriekš pausto nostāju, jo lietā ir strīds par to, vai izdevumos ir iekļaujamas izmaksas par rezerves daļām, polisi un remonta darbiem minētajam transportlīdzeklim un par šā transportlīdzekļa nolietojuma iekļaušanu izdevumos.

Tiesa atzinusi par pamatotām VID veiktās korekcijas, nosakot pieteicējai papildus nomaksai budžetā UIN Ls 627, soda naudu Ls 144,60 un nokavējuma naudu Ls 74,24, kā arī samazinot 2010.gada zaudējumus par Ls 936.

[5.5] Saistībā ar transportlīdzekli PORSCHE CAYENNE VID ir veicis korekcijas arī PVN aprēķinā, uzskatot, ka pieteicēja nebija tiesīga veikt priekšnodokļa atskaitījumus par šim transportlīdzeklim iegādātajām rezerves daļām, polisi un remonta darbiem 2010.gada septembrī, novembrī, decembrī un 2011.gada janvārī, februārī un martā, jo attiecīgais transportlīdzeklis netika izmantots pieteicējas saimnieciskajā darbībā ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai.

Atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 9.punkta „a" apakšpunktam un 10.panta pirmās daļas 1.punktam (*redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 1.janvārim*) viens no nosacījumiem priekšnodokļa atskaitījumu veikšanai ir attiecīgās preces izmantošana uzņēmuma saimnieciskajā darbībā PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai. Tas konsekventi atzīts arī administratīvo tiesu praksē.

Tiesa jau iepriekš atzina, ka nav konstatējama transportlīdzekļa PORSCHE CAYENNE izmantošana pieteicējas saimnieciskajā darbībā. Tāpat nav pamatots pieteicējas arguments par uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa nomaksu attiecībā uz 2010.gadu.

Vienlaikus Lēmumā ir vērtēta arī pieteicējas veiktā priekšnodokļa atskaitīšana par transportlīdzeklim PORSCHE CAYENNE iegādātajām rezerves daļām un remonta darbiem 2011.gada janvārī, februārī un martā. Tiesa konstatējusi, ka normatīvajos aktos uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa maksātājiem nav noteikti atvieglojumi attiecībā uz PVN. Līdz ar to uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa samaksāšana arī 2011.gadā pati par sevi nav pietiekama, lai rastos tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu par transportlīdzekļa ekspluatācijas un uzturēšanas izdevumiem arī tad, ja transportlīdzeklis netiek izmantots saimnieciskās darbības veikšanai. Lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka pieteicēja ir nomaksājusi uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli.

Tādējādi lietā nav pierādījumu, ka transportlīdzeklis PORSCHE CAYENNE tika izmantots pieteicējas saimnieciskajā darbībā ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai.

Pieteicējas paskaidrojumi un liecinieka /pers. B/ liecība, ka minētais transportlīdzeklis tika izmantots pieteicējas saimnieciskajā darbībā, jo ar to /pers. B/ brauca pie pieteicējas klientiem, ir nepietiekami, lai atzītu šādu apstākli, jo tam jābūt

atbilstošiem grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem.

Ievērojot minēto, VID pamatoti apšaubīja transportlīdzekļa PORSCHE CAYENNE izmantošanu pieteicējas saimnieciskajā darbībā, un pieteicēja VID argumentus nav atspēkojusi ar pierādījumiem.

Savukārt attiecībā uz pieteicējas pārstāvja viedokli, ka pieteicēja pārdeva transportlīdzekli PORSCHE CAYENNE par lielāku vērtību, nekā iegādājās, un pārdošanas rezultātā nomaksāja PVN, tādējādi tai ir tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumiem, tiesa norādījusi, ka, pirmkārt, pieteicēja nav iesniegusi šādus apgalvojumus apstiprinošus pierādījumus. Otrkārt, priekšnodoklis ir atskaitāms, ja saņemtās preces tiek izmantotas savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai. Pieteicējas saimnieciskā darbība ir metālu un metāla rūdu vairumtirdzniecība. Ievērojot šo apstākli un to, ka pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus par transportlīdzekļa izmantošanu saimnieciskajā darbībā, ir nepamatots pieteicējas viedoklis, ka tā bija tiesīga veikt nodokļa atskaitījumus, piemēram, par automašīnas novietošanas stāvvietā sensoru iegādi un nomaiņu, ksenona spuldžu iegādi un nomaiņu, lūkas kalibrēšanu u.tml. darbu veikšanu attiecībā uz transportlīdzekli.

Rezumējot minēto, tiesa atzinusi, ka VID pamatoti samazināja pieteicējas no budžeta atmaksājamo PVN 2010.gada septembrī, novembrī, decembrī, 2011.gada janvārī, februārī un martā par Ls 593,37.

[5.6] Tālāk tiesa noskaidrojusi, vai VID pamatoti liedza pieteicējai veikt priekšnodokļa atskaitījumus 2011.gada jūnijā – septembrī par darījumiem ar SIA „RED-IT".

Lai atzītu nodokļu maksātāja priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības, primāri nepieciešams konstatēt darījuma faktisko esību. Darījumu faktiskā esība jeb tas, ka ar PVN apliekamā persona preces reāli saņem no citas rēķinā norādītās apliekamās personas, ir viens no obligātajiem priekšnosacījumiem priekšnodokļa tiesību izmantošanai.

Pamatojoties uz Eiropas Savienības Tiesas judikatūru (*sk. 2012.gada 21.jūnija spriedumu apvienotajā lietā Nr.C-80/11 un C-142/11 Mahageben ar tajā sniegtajām atsaucēm uz iepriekšējiem Tiesas nolēmumiem, kā arī 2013.gada 31.janvāra spriedumu lietā Nr.C-643/11 un 2013.gada 18.marta rīkojumu lietā C-563/11*), secināms, ka, lai nodokļu maksātājam liegtu tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumu no budžetā maksājamās nodokļa summas, nav pietiekami konstatēt tikai darījumu faktisko neesību starp nodokļu maksātāju un tā sadarbības partneriem. Ir nepieciešams konstatēt arī to, ka nodokļu maksātājs zināja vai viņam vajadzēja zināt, ka viņš ir iesaistīts ļaunprātīgos vai pat krāpnieciskos darījumos ar mērķi gūt fiskālas priekšrocības atskaitāmā nodokļa veidā. Nodokļa maksātājs, kurš zināja vai kuram bija jāzina, ka, slēdzot darījumu, tas piedalās ar krāpšanos ar pievienotās vērtības nodokli saistītā darbībā, ir krāpšanās dalībnieks, turklāt neatkarīgi no tā, vai viņš gūst labumu vai nē. Šādos gadījumos atskaitīšanas tiesību izmantošana ir atsakāma (*sk. Eiropas Savienības tiesas 2006.gada 6.jūlija sprieduma apvienotajās lietās Nr.C-439/04 un Nr.C-440/04 Axel Kittel 59.punktu*).

Augstākā tiesa atzinusi, ka priekšnodokļa tiesības ir liedzamas, ja ir konstatējams viens no šādiem apstākļiem: 1) darījums faktiski nemaz nav noticis (preces reāli nav piegādātas vispār, noformēti ir tikai dokumenti); 2) pieteicēja pati iesaistījusies darījumā ar fiktīvo uzņēmumu, līdz ar to nodokļu sistēmas ļaunprātīgā izmantošanā; 3) pieteicēja ir bijusi informēta, ka tiek iesaistīta darījumā ar fiktīvo uzņēmumu (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 10.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-12/2013 12.punktu*).

Tiesa, novērtējusi lietā iegūtos pierādījumus, atzinusi par pamatotu VID

secinājumu, ka darījums starp pieteicēju un SIA „RED-IT" faktiski nemaz nav noticis, ko pamatojusi ar turpmāko.

No lietas redzams, ka SIA „RED-IT" laikā no 2011.gada jūnija līdz 2011.gada septembrim ir izrakstījusi pieteicējai septiņus preču pavadzīmes – rēķinus par reklāmas materiālu, brošūru, skrejlapu, uzlīmju ar uzņēmuma logo, nozīmīšu un katalogu piegādi.

Pieteicējas pārstāvis /pers. B/ 2012.gada 25.janvāra paskaidrojumā ir apstiprinājis sadarbību ar SIA „RED-IT", norādot, ka pieteicēja minētajam uzņēmumam veica apmaksu par dažāda veida reklāmas materiāliem. Līgums starp uzņēmumiem nebija noslēgts, visi pakalpojumi notika uz mutiskas vienošanās pamata. Prece tika izsniegta Tallinas ielā 7-16, Zvejniekciemā, Saulkrastu pagastā, to izsniedza /pers. A/. Preci nogādāja /pers. A/ ar transportlīdzekli SAAB, reģistrācijas numurs /TL numurs B/. Prece saņemta Spilves ielā 8, Rīgā jeb pieteicējas struktūrvienībā. Preču uzskaite noliktavā netika veikta, jo preces tika izplatītas.

Arī /pers. A/ VID 2012.gada 18. un 25.janvārī sniegtajos paskaidrojumos ir apstiprinājis sadarbību starp pieteicēju un SIA „RED-IT", paskaidrojot, ka SIA „RED-IT" veica reklāmas materiālu izveidi un drukāšanu pieteicējai. Kur materiāli tika izgatavoti, /pers. A/ nezina, bet materiālus personīgi veda uz Spilves ielu 8, Rīgā ar transportlīdzekli VOLVO, reģistrācijas numurs /TL numurs A/, kas tika nomāts no SIA „Atlass Pluss". Materiāli un pakalpojumi iegādāti no dažādiem uzņēmumiem, tostarp no SIA „Spodris".

Tātad abu darījumā iesaistīto uzņēmumu pārstāvji savstarpējos darījumus ir atzinuši. Darījumu faktisko esību /pers. A/ un /pers. B/ apstiprināja arī tiesas sēdē, būdami nopratināti liecinieku statusā. Tomēr tiesa minēto personu paskaidrojumiem un liecībām, kurās tiek atzīts darījumu fakts, turpmāk norādīto iemeslu dēļ nav piešķīrusi ticamību.

[5.6.1] Sniegtie paskaidrojumi un liecības satur pretrunas, jo abu darījumā iesaistīto uzņēmumu pārstāvji ir norādījuši atšķirīgus transportlīdzekļus, ar ko veikta preču piegāde. Atbilstoši CSDD sniegtajai informācijai (*lietas 211.lapa*) transportlīdzeklis VOLVO, reģistrācijas numurs /TL numurs A/, Latvijā pirmo reizi reģistrēts tikai 2011.gada 19.septembrī, taču pavadzīmes par preču piegādi izrakstītas 2011.gada jūnijā – septembrī. Līdz ar to ar minēto VOLVO rēķinos norādīto preču piegāde nevarēja tikt veikta.

Tiesas sēdē /pers. A/ liecināja, ka preces tika piegādātas ar transportlīdzekli SAAB, nevis VOLVO, kā to /pers. A/ skaidroja VID. Taču tiesa /pers. A/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām vēl jo vairāk nav piešķīrusi ticamību, jo /pers. A/ tiesas sēdē apliecināja, ka viņš pirms tiesas sēdes aprunājās ar pieteicējas pārstāvi /pers. B/ un saprata, ka VID ir norādījis nepareizu informāciju, proti, bijis jānorāda uz transportlīdzekli SAAB, nevis VOLVO. Tātad faktiski pirms tiesas sēdes liecinieki /pers. B/ un /pers. A/ (kas uz tiesas sēdi ieradās pēc pieteicējas iniciatīvas) saskaņoja liecības.

Tāpat ir norādāms, ka atbilstoši CSDD sniegtajai informācijai (*lietas 211.lapa*) transportlīdzeklis SAAB, reģistrācijas numurs /TL numurs B/, pieteicējas un SIA „RED-IT" darījumu noformēšanas brīdī piederēja /pers. C/. Šis apstāklis savukārt norāda uz to, ka minētais transportlīdzeklis pretēji /pers. A/ norādītajam nav atzīstams par /pers. A/ personīgo īpašumu, jo minētais transportlīdzeklis nekad nav bijis viņa īpašumā.

[5.6.2] Tiesa norādījusi arī uz /pers. A/ vispārīgajiem un pretrunīgajiem paskaidrojumiem par to, kur tieši tika iespiesti reklāmas materiāli. Proti, /pers. A/ tiesas sēdē vispirms liecināja, ka reklāmas materiālu iespieddarbus veica „digitāladministrācijas", pēc tam norādīja, ka reklāmas materiālus iespieda SIA „Spodris", savukārt 2012.gada 25.janvāra paskaidrojumā norādīja, ka nezina, kur materiāli izgatavoti. Tiesas sēdē /pers. A/, lai arī norādīja uz sadarbību ar SIA „Spodris", spēja paskaidrot vien

to, ka šā uzņēmuma vārdā darbojās /vārds/, uzvārdu neatceras, iespējams, /uzvārds/. /pers. A/ arī nespēja atcerēties, kā tieši atrada SIA „Spodris", vienu brīdi apgalvojot, ka interneta vietnē www.ss.lv, vēlāk skaidrojot, ka, iespējams, kāds ieteicis, visbeidzot norādot, ka neatceras. Atbilstoši VID konstatētajam SIA „Spodris" 2011.gada 2. un 3.ceturkšņa PVN deklarācijās nav deklarējusi ar SIA „RED-IT" veiktus darījumus. Tātad faktiski /pers. A/ liecības par SIA „RED-IT" sadarbību ar SIA „Spodris" negūst apstiprinājumu.

[5.6.3] /pers. A/ tiesas sēdē liecināja, ka SIA „RED-IT" pieteicējai piegādāja bukletus, kalendārus un skrejlapas, taču no rēķiniem redzams, ka darījumi noformēti par brošūru, uzlīmju, nozīmīšu, katalogu un reklāmas materiālu ar vienu un diviem locījumiem piegādi. Tātad no šī preču klāsta /pers. A/ atcerējās vien bukletus un skrejlapas, minot arī kalendārus, kas rēķinos nav norādīti. Savukārt /pers. B/ tiesas sēdē liecināja, ka pieteicēja no SIA „RED-IT" pārsvarā saņēma reklāmas materiālus ar diviem locījumiem, iespējams, plakātu un vizītkartes. Tātad arī /pers. B/ nav norādījis nedz uz uzlīmēm, nozīmītēm un katalogiem, nedz arī uz skrejlapām. Toties ir norādījis uz vizītkartēm, kas rēķinos nav atsevišķi norādītas.

[5.6.4] /pers. A/ tiesas sēdē liecināja, ka maketus izstrādāja SIA „RED-IT" darbinieks /pers. D/ (iestādei sniegtajos paskaidrojumos uz šiem apstākļiem /pers. A/ nav norādījis), un skaidroja, ka /pers. D/ izstrādāja maketus, /pers. A/ tos parādīja /pers. B/, ja /pers. B/ maketus apstiprināja, /pers. A/ tos nodeva izdrukāšanai un pēc tam piegādāja /pers. B/.

Tiesas sēdē tika nopratināts arī /pers. D/, kurš apstiprināja, ka tik tiešām ir izstrādājis reklāmas materiālu maketus pieteicējai, tostarp tos, kas atrodas lietas materiālos. Tomēr tiesas ieskatā /pers. D/ liecības automātiski neapstiprina rēķinos norādīto reklāmas materiālu piegādi pieteicējai. Pirmkārt, /pers. D/ apstiprināja, ka ir izstrādājis reklāmas materiālu maketus, tomēr vienlaikus apliecināja, ka viņa rīcībā nav ziņu par to, kas notika pēc maketu nodošanas /pers. A/, proti, /pers. D/ nezina, vai tie vispār tika izdrukāti. Otrkārt, /pers. D/ tiesas sēdē liecināja, ka viņš pieteicējai izstrādāja trīsdaļīgus bukletus, vizītkartes, prospektus un, iespējams, plakātu. Tomēr rēķinos norādīts, ka pieteicēja no SIA „RED-IT" ir saņēmusi reklāmas materiālus gan ar vienu, gan ar diviem locījumiem. Rēķinos norādītas arī uzlīmes, katalogi, nozīmītes, skrejlapas, kuru izgatavošanu /pers. D/ neapstiprināja. Tātad /pers. D/ liecība neapstiprina darījumu faktisko esību starp pieteicēju un SIA „RED-IT", jo tas vien, ka /pers. D/ izstrādāja atsevišķu reklāmas materiālu maketus, nenozīmē, ka pieteicēja no SIA „RED-IT" saņēma rēķinos norādītos materiālus rēķinos norādītajos daudzumos. Tiesa arī nav piekritusi pieteicējas pārstāvim, ka /pers. D/ šādu liecību ir sniedzis tāpēc, ka viņam bija personīgs konflikts ar /pers. A/, uz ko /pers. D/ norādīja tiesas sēdē. /pers. D/ liecību, ka viņš nevar apgalvot, ka /pers. A/ vispār bija izdrukājis /pers. D/ izstrādātos maketus, apstiprina jau iepriekš norādītie pierādījumi, tostarp /pers. A/ un /pers. B/ paskaidrojumi un liecības.

[5.6.5] /pers. B/ sniedzis vispārīgus paskaidrojumus par reklāmas materiālu izmantošanu, minot, ka reklāmas materiālus /pers. B/ pats un citi pieteicējas darbinieki izdalīja privātmājās Rīgā Purvciemā, Iļģuciemā. Tiesa no šādām liecībām nav spējusi gūt apstiprinājumu tam, ka pieteicēja ir saņēmusi un secīgi izmantojusi attiecīgos reklāmas materiālus.

[5.6.6] Tiesa norādījusi arī uz nepilnībām pieteicējas iesniegtajos rēķinos, jo no tiem nav saprotams, kādas tieši preces pieteicēja saņēma. Proti, no rēķiniem nav skaidrs, kas tieši tika reklamēts, jo rēķinos kā preču nosaukums norādīts – reklāmas bukleti, vizītkartes, uzlīmes ar uzņēmuma logo, nozīmītes vai arī vienkārši reklāmas materiāli.

Turklāt pieteicēja nespēja sniegt objektīvus un vērā ņemamus paskaidrojumus par to, kur un kādā veidā reklāmas materiāli tika izmantoti.

Ievērojot minēto, VID pamatoti norādījis, ka pieteicēja ir pārkāpusi arī likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.panta prasības, jo grāmatvedības sniegtā informācija nav pilnīga, saprotama un patiesa. Turklāt šie pārkāpumi nav vērtējami kā formāli, bet gan kā tādi, kas liedz konstatēt darījumu faktisko esību.

[5.7] Ievērojot visu iepriekš norādīto apstākļu un pierādījumu kopumu, lietā nav pierādīta darījumu faktiskā esība starp pieteicēju un SIA „RED-IT", un pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus par pretējo. VID pamatoti liedza pieteicējai veikt priekšnodokļa atskaitījumus darījumos ar SIA „RED-IT" 2011.gada jūnijā – septembrī. Tiesa arī atzinusi, ka pieteicēja nevarēja nezināt, ka tā nav saņēmusi rēķinos norādītās preces.

VID pamatoti papildus nomaksai budžetā noteica PVN Ls 10 253,3 un pamatoti samazināja pieteicējai no budžeta atskaitāmo PVN par Ls 1347,65, kā arī pamatoti aprēķināja soda naudu un nokavējuma naudu.

[5.8] VID konkrētajā gadījumā ir pieļāvis procesuālu pārkāpumu, jo nav izskatījis pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu likumdevēja noteiktajā termiņā, tomēr šis pārkāpums nav pamats Lēmuma atcelšanai. Tā kā apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas termiņa nokavējums nevarēja ietekmēt Lēmuma saturu, šāds pārkāpums nav uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu. Pieteicējai papildus nomaksai budžetā noteiktie nodokļu maksājumi ir noteikti nevis ar Lēmumu, bet gan ar lēmumu par audita rezultātiem, savukārt ar Lēmumu tikai pārbaudīts tā tiesiskums.

[6] Pieteicēja turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ uzskata tiesas spriedumu par tiesību normām neatbilstošu, tādēļ par spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību.

[6.1] Neviens normatīvais akts tiešā veidā nenoteica nodokļu maksātāja pienākumu noformēt ceļazīmes un maršrutu lapas.

Uzņēmumam ir jānosaka kārtība, kādā tiks dokumentēti un uzskaitīti tie transportlīdzekļa izmantošanas izdevumi, kas attiecas uz uzņēmuma saimniecisko darbību un kas saistīti ar transportlīdzekļa izmantošanu personīgajām vajadzībām. Kārtības noteikšana, kādā uzņēmums uzskaitīs un dokumentēs attiecīgos izdevumus, ir atstāta uzņēmuma ziņā.

Tādēļ nodokļu maksātājam ir tiesības arī citos veidos pierādīt, ka uzņēmums konkrēto transportlīdzekli izmantoja saimnieciskajā darbībā. Konkrētajā gadījumā pieteicēja ar liecinieka /pers. B/ liecībām ir pierādījusi, ka tā transportlīdzekli izmantoja savā saimnieciskajā darbībā, nevis darbinieku privātajām vajadzībām.

[6.2] Automašīna PORSCHE CAYENNE tika iegādāta ar mērķi to pārdot dārgāk, gūstot ienākumus, taču tā bija sliktā tehniskā stāvoklī un tā bija vairākkārt jāremontē. Automašīnas pārdošana aizņēma ilgāku laiku, tādēļ paralēli tā tika izmantota arī pieteicējas saimnieciskajā darbībā. Pat ja automašīna pēc iegādes netiktu izmantota, remonta darbi tāpat būtu jāveic, lai pārdotu to par tirgus vērtību. Arī automašīnas iegāde un tai sekojoša pārdošana ir saimnieciskā darbība. Pieteicēja drīkst izmantot iespēju ātri un izdevīgi nopelnīt par darījumu, kurš atšķiras no pamatdarbības, nedeklarējot to kā jaunu saimnieciskās darbības veidu.

[6.3] Attiecībā uz to, ar kādu automašīnu /pers. A/ piegādājis preces, tiesa nav ņēmusi vērā pieteicējas darījumu partneru amatpersonu paskaidrojumus un liecinieku liecības, ka preces tika piegādātas ar automašīnu SAAB. Ievērojot to, ka /pers. A/ ir braucis ar dažādām automašīnām, ir loģiski, ka sākotnēji tika neprecīzi norādīta automašīna, ar kuru viņš pārvietojās attiecīgajā periodā. Protams, viņš nevarēja

pārvietoties ar nereģistrētu automašīnu, līdz ar to, izvērtējot visus apstākļus, viņš savās liecībās konsekventi apliecinājis, ka preces tika piegādātas ar SAAB. Apstāklis, ka pirms tiesas sēdes /pers. A/ šo jautājumu apsprieda ar /pers. B/, ir tikai loģisks, jo /pers. B/ vēlējās noskaidrot pārpratumu un automašīnu, ar kuru tika veiktas preču piegādes.

Pieteicēja uzsver, ka VID ģenerāldirektors atcēla apstrīdēto lēmumu daļā par uzrēķinu saistībā ar SIA „IB Wholesale trade". Darījumos ar SIA „IB Wholesale trade" VID neapšaubīja faktu, ka /pers. A/ preces piegādājis ar automašīnu SAAB.

[6.4] Automašīnas SAAB īpašniece /pers. C/ to patapināja /pers. A/ uz mutiska bezatlīdzības patapinājuma līguma pamata, līdz ar to /pers. A/ šo automašīnu varēja izmantot pēc saviem ieskatiem.

[6.5] No /pers. A/ liecībām nepārprotami saprotams, ka reklāmas materiālus iespieda SIA „Spodris", un tas, ka viņš neatcerējās, kā tieši atrada šo uzņēmumu, ir normāli, jo pagājuši vairāki gadi.

Tas, ka SIA „Spodris" 2011.gada 2. un 3.ceturkšņa PVN deklarācijās nav deklarējusi ar SIA „RED-IT" veiktus darījumus, faktiski liecina par sabiedrības vēlmi izvairīties no nodokļu nomaksas, nevis par to, ka sadarbība ar šo uzņēmumu nav notikusi.

[6.6] Ar /pers. D/ sniegto liecību, kurā viņš apstiprinājis, ka ir izstrādājis reklāmas materiālu maketus pieteicējai, ir pierādīts fakts, ka rēķinos norādītie reklāmas materiāli ir piegādāti pieteicējai. Zināt to, kas notika pēc maketu nodošanas /pers. A/, nemaz nav /pers. D/ kā mākslinieka pienākums.

[6.7] Tiesa pārāk kritiski un tendenciozi vērtējusi liecinieku liecības. Pēc vairākiem gadiem liecinieki var neatcerēties detaļas. Ja liecinieki melotu par darījumu esību, tad tie būtu precīzi iegaumējuši reklāmas bukletu veidus, skaitu, izskatu utt. Pieteicējas ieskatā liecības nav ne pretrunīgas, ne vispārīgas.

[6.8] Tiesas ieskatā no rēķiniem nav saprotams, kas tieši tiek reklamēts. Pieteicēja savukārt uzskata, ka rēķini ietvēra ļoti detalizētu informāciju par reklāmas materiālu veidu – reklāmas bukleti, vizītkartes, uzlīmes ar uzņēmuma logo un nozīmītes. No liecībām un lietas materiālos esošajiem maketiem izriet, ka tika reklamēti tieši pieteicējas pamatpakalpojumi.

[6.9] Pieteicēja ir atspēkojusi katru no VID izvirzītajiem argumentiem, un nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja ir bijusi iesaistīta jebkādās PVN izkrāpšanas shēmās.

[7] VID par apelācijas sūdzību paskaidro, ka tā ir nepamatota un noraidāma. VID uzskata, ka pieteicēja nav konkrēti norādījusi nevienu tiesas nenovērtētu apstākli vai pierādījumu, kā arī nav iesniegusi nevienu pierādījumu, kas varētu ietekmēt lietas iznākumu. Tiesa detalizēti un pareizi novērtējusi lietas apstākļus un pierādījumus.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

**Motīvu daļa**

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi pierādījumus, kā arī administratīvā procesa dalībnieku argumentus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, un pieteikums ir noraidāms.

[10] Pārbaudot pirmās instances tiesas spriedumu, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to apgabaltiesa,

pamatojoties uz APL 307.panta ceturto daļu, pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai (sk. šā sprieduma [5] punktu), un atkārtoti tos pašus argumentus nenorāda.

[11] Par apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda, ka tie nav pamatoti.

[11.1] Par [6.1] argumentu apgabaltiesa norāda, ka atbilde uz to meklējama pirmās instances tiesas spriedumā (sk. atreferējumu šā sprieduma [5.4] punktā), proti, no likuma „Par grāmatvedību" 7.panta izriet, ka ierakstus grāmatvedības reģistros drīkst izdarīt, tikai pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, kuriem ir jāsatur normā noteiktie rekvizīti. Tādējādi uzņēmumam, atbilstoši Noteikumu Nr.585 41.punktam izstrādājot savu grāmatvedības organizācijas dokumentu, minētais ir jāņem vērā, t.i., tajā iekļautie noteikumi nedrīkst būt pretrunā ar ārējām tiesību normām. Savukārt ārējās tiesību normas neparedz, ka grāmatvedības reģistros ierakstus var izdarīt, pamatojoties uz liecinieku sniegtajām liecībām.

[11.2] Attiecībā par [6.2] punktā norādīto argumentu, ka patiesībā attiecībā uz transportlīdzekli PORSCHE CAYENNE saimnieciskā darbība izpaudusies tādējādi, ka to bija paredzēts pārdot, proti, tā bijusi prece, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Lietā ir strīds par to, vai nolietojums un izdevumi, kas taisīti transportlīdzeklim, ir attiecināmi un saimnieciskās darbības izdevumiem. Faktam par to, vai transportlīdzeklis ir prece vai pamatlīdzeklis, ir būtiska nozīme, jo no tā ir atkarīgs veids, kādā izdevumi, kas taisīti transportlīdzeklim, tiek attiecināti uz saimnieciskās darbības izdevumiem, mainās arī pierādīšanas apjoms faktam par to, vai transportlīdzeklis tiek izmantots saimnieciskajā darbībā.

Atbilstoši Gada pārskatu likuma (*redakcijā no transportlīdzekļa iegādes laika līdz tā atsavināšanai*) 10.pantam pamatlīdzekļi un preces tiek norādītas dažādos bilances aktīvu posteņos: pamatlīdzekļi – pie ilgtermiņa ieguldījumiem (II sadaļa – pamatlīdzekļi); preces – pie apgrozāmiem līdzekļiem (I sadaļa – krājumi).

Gada pārskatu likuma 15.pants noteic, ka līdzekļi, kas paredzēti ilgai lietošanai vai ieguldīti ilglietojamā īpašumā, ir ilgtermiņa ieguldījumi. Citi līdzekļi ir apgrozāmie līdzekļi.

Atbilstoši likuma 16.pantam katram ilgtermiņa ieguldījumu postenim bilancē vai pielikumā jāietver šāda informācija: 1) iegādes cena vai ražošanas izmaksas atbilstoši iepriekšējā gada bilancei; 2) palielinājumi, ieskaitot uzlabojumus pārskata gadā; 3) likvidācija pārskata gadā sākotnējā vērtībā; 4) jebkura pārvietošana no posteņa uz posteni pārskata gadā; 5) pārvērtēšana pārskata gadā; 6) kopējā pārvērtēšanas summa līdz bilances datumam, ieskaitot 5.punktā norādīto; 7) nolietojums un vērtības norakstīšana pārskata gadā; 8) iepriekšējo gadu nolietojuma un vērtības norakstīšanas korektūras, ieskaitot likvidēto un no darbības izņemto līdzekļu nolietojuma un vērtības norakstīšanas korektūras; 9) kopējais nolietojums un vērtības norakstīšana līdz bilances datumam, ieskaitot 7. un 8.punktā norādīto.

Gada pārskatu likuma 23.panta pirmā daļa noteic, ka ieņēmumi un izdevumi, kas rodas tādu notikumu vai darījumu rezultātā, kuri nepārprotami atšķiras no sabiedrībai parastajām darbībām un kuru bieža vai periodiska atkārtošana nav gaidāma, ir jāparāda posteņos „Ārkārtas ieņēmumi" un „Ārkārtas izmaksas".

Gada pārskatu likuma 26.panta pirmā daļa noteic, ka ilgtermiņa ieguldījumi jānovērtē atbilstoši to sākotnējai vērtībai, tas ir, iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksai. Atbilstoši likuma 27.pantam tādu ilgtermiņa ieguldījumu objektu sākotnējā vērtība, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ierobežots, pakāpeniski jānoraksta (jāamortizē) paredzētajā lietderīgās lietošanas laikā. Savukārt Gada pārskatu likuma 30.panta pirmā

daļa paredz, ka 30
apgrozāmo līdzekļu novērtēšana jāpamato ar iegādes vai ražošanas pašizmaksu.

No minētajām normām, kā arī no Gada pārskatu likuma kopumā izriet, ka izmaksas, kas saistītas ar ilgtermiņa ieguldījumiem, ir jānoraksta pamazām, savukārt izmaksas, kas saistītas ar apgrozāmajiem līdzekļiem, tiek norakstītas uzreiz. Ja ieņēmumi un izdevumi ir saistīti ar tādiem notikumiem, kuri nepārprotami atšķiras no sabiedrības parastās saimnieciskās darbības, tad tie jānorāda īpašā bilances postenī.

Tādējādi var izdarīt secinājumu, ka attiecībā uz ilgtermiņa ieguldījumiem uzņēmumam ir jāpierāda, ka tie kalpo uzņēmuma saimnieciskās darbības nodrošināšanai, savukārt attiecībā uz apgrozāmajiem līdzekļiem – preci – ka tie ir saimnieciskās darbības priekšmets.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja transportlīdzekli PORSCHE CAYENNE ir iekļāvusi pamatlīdzekļos un aprēķinājusi nolietojumu. Tas nozīmē, ka pieteicēja transportlīdzekli uzskata par ilgtermiņa ieguldījumu, nevis preci. Tas savukārt nozīmē, ka pieteicējai ir jāpierāda, ka tā šo pamatlīdzekli izmanto savā saimnieciskajā darbībā, proti, ka pamatlīdzeklis kalpo pieteicējas pamata saimnieciskās darbības veida nodrošināšanai, ko pieteicēja konkrētajā gadījumā nav pierādījusi. Ja pieteicēja uzskata, ka transportlīdzeklis ir prece, tad tai bija jāveic attiecīgi grāmatojumi savā grāmatvedībā.

Apgabaltiesa nenoliedz, ka arī pamatlīdzekli ir iespējams atsavināt. Tomēr, ja reiz pieteicēja ir izvēlējusies transportlīdzekli kvalificēt kā pamatlīdzekli un aprēķināt nolietojumu, tai ir jārēķinās ar to, ka pieteicējai būs jāpierāda, ka transportlīdzeklis ir izmantots saimnieciskajā darbībā tieši kā pamatlīdzeklis.

Ievērojot minēto, pieteicējas arguments nav pamatots.

[11.3] Attiecībā par [6.3]-[6.9] punktā atreferētajiem argumentiem apgabaltiesa norāda, ka pirmās instances tiesa ir rūpīgi un detalizēti novērtējusi lietā esošos pierādījumus un pareizi atzinusi, ka darījums starp SIA „RED-IT" un pieteicēju nemaz nav noticis. Apgabaltiesa, pārbaudot lietas materiālos esošos pierādījumus, kā arī noklausoties pirmās instances tiesas sēžu audio ierakstus, nenonāk pie citiem secinājumiem. Savukārt pieteicējas argumenti neatspēko pirmās instances tiesas spriedumā ietvertos apsvērumus.

Attiecībā par VID atcelto lēmumu daļā par papildus nodokļu aprēķinu saistībā ar darījumu ar SIA „IB Wholesale trade" apgabaltiesa norāda, ka no Lēmuma skaidri izriet, ka minētajā gadījumā bija citi faktiskie apstākļi, proti, VID saistībā ar šo darījumu konstatējis, ka amatpersonu paskaidrojumi nav pretrunīgi (tostarp attiecībā par to, ar kādu transportlīdzekli prece piegādāta un citiem preču transportēšanas apstākļiem), ka SIA „IB Wholesale trade" darījumu partneri, no kuriem iegādātas pieteicējai pārdotās preces, ir deklarējuši darījumus, u.c., kā rezultātā atzīts, ka nav pietiekamu pierādījumu, lai apstrīdētu darījuma faktisku esību. Savukārt darījumos ar SIA „RED-IT" tika konstatēti pretēji apstākļi. Līdz ar to pieteicēja nevar atsaukties uz minētajiem VID secinājumiem kā argumentu attiecībā par darījumiem ar SIA „RED-IT".

Faktam par to, ka automašīnas SAAB īpašniece /pers. C/ to ir patapinājusi /pers. A/, nav vairs būtiskas nozīmes kontekstā ar pirmās instances tiesas konstatētajiem apstākļiem – liecinieku /pers. A/ un /pers. B/ vispārīgajām liecībām, kā arī iepriekš sniegtajiem pretrunīgajiem paskaidrojumiem.

## Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

**nosprieda**

noraidīt SIA „HT Metall" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2012.gada 26.jūnija lēmuma Nr.22.4.6/50910 atcelšanu daļā, ar kuru atstāts negrozīts Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu piektās audita daļas galvenās nodokļu inspektores 2012.gada 17.februāra lēmums Nr.23.22/131, kā arī daļā, ar kuru SIA „HT Metall" papildus nomaksai budžetā noteikts uzņēmuma ienākuma nodoklis Ls 147 un nokavējuma nauda Ls 18,33.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente Dz.Amerika

S.Kanenberga

Tiesneses

I.Meldere